

РЕСПУБЛИКА БУРЯТИЯ

БУРЯАД УЛАСАЙ

ЗАКОН

ХУУЛИ

**Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжануудай
нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай
уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа
холбоонууды бээлүүлгэ тухай**

*Буряад Уласай Арадай Хурал
2024 оной юниин 27-до
баталан абаа*

Тус Хуули «Оросой Холбоото Уласта нютагай өөһэдын хүтэлбэри эмхидхэлгын юрэнхы заршамууд тухай» гэхэн 2003 оной октябрийн 6-ай № 131-ФЗ Холбоото уласай хуулийн ёһоор нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай хүршэ гүрэнүүдэй хилэ шадархи суг ажаллалгын нютаг можонуудтай баталһан Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжануудай хилэ шадархи суг ажал тухай хэлсээнүүдые зүбшэлгын ба бүридхэлдэ абалгын гуримһаа гадна Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжануудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай (саашадаа – нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд) уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонууды бээлүүлгын гурим тогтооно.

1-дэхи статья. Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудай талаар бүрин этигэмжэтэй Буряад Уласай гүрэнэй гүйсэдхэхы засагай зургаан

Уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонууды бээлүүлхэдэнь, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта хуули ёһоной, эмхидхэлэй ба онол аргын дэмжэлтэ үзүүлхэ, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонууды бээлүүлгы зүбшэхэ болон уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонууды бээлүүлхэ тухай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай хэлсээнүүдые бүридхэлдэ абаха бүрин этигэмжэтэй Буряад Уласай гүрэнэй гүйсэдхэхы засагай зургаание

(саашадаа – бүрин этигэмжэтэй зургаан) Буряад Уласай Засагай газар тодорхойлдог.

2-дохи статья. Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудыг бэелүүлгын гурим

1. Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд бүрин этигэмжэтэй зургаантай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудай бэелүүлгыг зүбшэдэг.

2. Уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудай бэелүүлгыг зүбшэхэ зорилгоор нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаан түсэблэгдэһэн уласхоорондын хэмжээ ябуулгануудыг зүбшэхэ тухай Буряад Уластахи нютагай засагай байгууламжын засаг даргын гү, али тэрэнэй уялга дүүргэгшэ нюурай (саашадаа – нютагай засагай байгууламжын засаг дарга) гар табилгатай хандалга бэшэмэл түхэлөөр бүрин этигэмжэтэй зургаанда эльгээдэг.

Уласхоорондын хэмжээ ябуулгын зорилгонууд ба зорилтонууд Оросой Холбоото Уласай гадаадын бодолгын ниитэ нэгэн шугамда зохихо ёһотой.

Бүрин этигэмжэтэй зургаан заагдаһан хандалга абаһан үдэрһөө ажалай 5 үдэрэй туршада түсэблэгдэһэн уласхоорондын хэмжээ ябуулгануудыг зүбшэхэ, үгы гэбэл зүбшэхээ арсаха тухай шийдхэбэри абажа, хандалга эльгээһэн нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанда шалтагаа тайлбарилһан шийдхэбэри эльгээдэг.

3. Уласхоорондын хэмжээ ябуулга зүбшэхээ арсаха үндэһэн болодог гэбэл:

1) уласхоорондын хэмжээ ябуулгын удхын Оросой Холбоото Уласай гадаадын бодолгын ниитэ нэгэн шугамда таараагүй байлга;

2) уласхоорондын хэмжээ ябуулгын хэмжээндэ зүбшэн хэлсэхээр түсэблэгдэһэн асуудалнуудай удхын нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай бүрин этигэмжэнүүдтэ зохёогүй байлга.

4. Уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудыг бэелүүлгын дүнгүүдээр нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаан тэдэнэй түгэсэһэнэй удаа литын 10 үдэрһөө дээшэ бэшэ болзорто үнгэргэгдэһэн уласхоорондын хэмжээ ябуулганууд тухай нютагай засагай байгууламжын засаг даргын гар табилгатай тоосоо тус хэмжээ ябуулгануудай удха ба хабаадагшадые, мүн туйлагдаһан хэлсээнүүдыг заалгатайгаар бэшэмэл түхэлөөр бүрин этигэмжэтэй зургаанда эльгээдэг.

5. Нютагай засагай байгууламжын засаг дарга жэл бүхэндэ январийн 15 болотор бүрин этигэмжэтэй зургаанда тус нютагай засагай байгууламжын нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудыг бэелүүлгэ тухай ба урда жэлдэ тиимэ харилсаа холбоонуудыг бэелүүлгын дүнгүүд тухай тус зургаанай тогтооһон гуримаар мэдээсэдэг.

Буряад Уласай Засагай газар жэл бүхэндэ феввалиин 1 болотор нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудай халбарида гүрэнэй бодолго бэлдэлгын ба бээлүүлгын болон хууляр гуримшуулгын талаар үүргэ бээлүүлхэ бүрин этигэмжэтэй холбоото уласай гүйсэдхэхы засагай зургаанда нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонууды бээлүүлгэ тухай ба урда жэлдэ тиимэ харилсаа холбоонууды бээлүүлгын дүнгүүд тухай заагдаһан холбоото уласай зургаанай тогтооһон гуримаар мэдээсэдэг.

3-дахы статья. Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонууды бээлүүлгэ тухай хэлсээнүүды баталалгын гурим

1. Нютагай удха шанартай асуудалнууды шийдхэхэ зорилгоор нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд Буряад Уласай Засагай газартай зүбшөөд, хари гүрэнүүдэй нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудтай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонууды бээлүүлхэ тухай хэлсээнүүды (саашадаа - хэлсээн) баталдаг.

2. Хэлсээ баталалгы Буряад Уласай Засагай газартай зүбшэхын тула нютагай засагай байгууламжын засаг дарга бүрин этигэмжэтэй зургаанда хэлсээ баталха үдэрэй урдахи литын 60 үдэрһөө орой бэшэ хэлсээнэй түлэб ба тэрэниие баталха хэрэгтэй байһанай үндэнэ баримтатай, мүнгэн һангай-эдэй засагай ба бусад хойшолонгуудай сэгнэлтэтэй тайлбари бэшэг эльгээдэг.

3. Бүрин этигэмжэтэй зургаан тус статьягай 2-дохи хубида заагдаһан дансанууды абаһан үдэрһөө литын 10 үдэрэй туршада хэлсээнүүды бээлүүлгын халбарида гүрэнэй бодолго ба хууляр гуримшуулга бээлүүлдэг Буряад Уласай гүрэнэй гүйсэдхэхы засагай зургаануудта хаража үзэхыень тэдэниие эльгээдэг.

4. Тус статьягай 3-дахы хубида заагдаһан Буряад Уласай гүрэнэй гүйсэдхэхы засагай зургаанууд тус статьягай 2-дохи хубида заагдаһан дансанууды хаража үзэхэнэй дүнгүүд тухай тобшололнууды бүрин этигэмжэтэй зургаанда тэдэниие абаһан үдэрһөө литын 10 үдэрэй туршада эльгээдэг.

5. Бүрин этигэмжэтэй зургаан тус статьягай 4-дэхы хубида заагдаһан һүүлшын тобшолол абаһан үдэрһөө литын 30 үдэрэй туршада хэлсээ баталалгы зүбшэхэн тухай Буряад Уласай Засагай газарай хуули ёһоной шийдхэбэрийн түлэб бэлдэдэг, үгы гэбэл хэлсээнэй түлэбтэ ажаглалтануудай ба (гү, али) дурадхалнуудай бии байһан тухай нютагай засагай байгууламжын засаг даргада мэдээсэдэг.

6. Бүрин этигэмжэтэ зургаанай ба нютагай засагай байгууламжын засаг даргын хоорондо хэлсээнэй түлэб тушаа һаналнуудай асатаха ушарта бүрин

этигэмжэтэй зургаанай тодорхойлон гуримаар ханал тааралдуулгын үйлэнүүд хэрэглэгдэдэг.

7. Бүрин этигэмжэтэй зургаан хэлсээ баталалгыг зүбшэһэн тухай Буряад Уласай Засагай газарай хуули ёһоной шийдхэбэри баталһан үдэрһөө литын 10 үдэрэй туршада буулгабариень нютагай засагай байгууламжын засаг даргада эльгээдэг.

8. Буряад Уласай Засагай газарай хэлсээ баталалгыг зүбшэһэнэй удаа хэлсээнэй түлэбтэ хубилалтануудыг оруулха ушарта хэлсээнэй түлэб тус статьягаар хараалагдаһан гуримаар дахин хаража үзэгдэхэ ёһотой.

9. Хэлсээндэ хубилалтануудыг оруулхыг зүбшэлгэ тус статьягаар хараалагдаһан гуримаар бээлүүлэгдэдэг.

4-дэхи статья. Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудыг бээлүүлгэ тухай хэлсээнүүдыг бүридхэлдэ абалга

1. Хэлсээнүүдыг бүридхэлдэ абалга тус статьягаар тогтоогдоһон гуримаар бээлүүлэгдэдэг ба иимэ хэлсээнүүдэй хүсэндөө орохын тула заатагүй эрилтэ болодог.

2. Гар табигдаһан хэлсээнэй эхэ бэшэг бүхы хабсаргалтануудтаяа, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай хэлсээ баталалгыг Буряад Уласай Засагай газарай зүбшөөһыг баталһан Буряад Уласай Засагай газарай хуули ёһоной шийдхэбэри болон нютагай засагай байгууламжын засаг даргын үнэлһэн эдэ дансануудай буулгабаринууд бүридхэлдэ абахын тула тус хэлсээ баталһан үдэрһөө ажалай 10 үдэрһөө орой бэшэ бүрин этигэмжэтэй зургаанда тушаагадаг. Бүридхэлдэ абалгыг бүрин этигэмжэтэй зургаан хэлсээндэ бүридхэлэй үдэр заалгатай дугаар олгохо аргаар бээлүүлдэг.

3. Бүрин этигэмжэтэй зургаан хэлсээнэй ороһон үдэрһөө ажалай 10 үдэрэй туршада тус хэлсээ бүридхэлдэ абажа, хэлсээ бүридхэлдэ абалгада оруулһан нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанда тэрэниг эльгээдэг.

4. Хэрбээ Буряад Уласай Засагай газарай зүбшэл абаһанай удаа хэлсээнэй түлэбтэ хубилалтануудай оруулагдаһан байгаа хаань, бүрин этигэмжэтэй зургаан гар табигдаһан хэлсээг бүридхэлдэ абахая арсадаг.

Хэлсээ бүридхэлдэ абахая арсаһан ушарта бүрин этигэмжэтэй зургаан хэлсээнэй бүрин этигэмжэтэй зургаанда ороһон үдэрһөө ажалай 5 үдэрһөө орой бэшэ болзорто хэлсээ бүридхэлдэ абалгада оруулһан нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанда энээн тухай шалтагаа тайлбарилһан арсалта эльгээдэг ба дансануудыг бусаадаг.

5. Хэрбээ хэлсээ бүридхэлдэ абалгада оруулха талаар тус статьягай 2-дохи хубяар тогтоогдоһон гуримай эбдэгдэһэн байгаа хаань, дансанууд хаража үзэлтэггүйгөөр хэлсээ бүридхэлдэ абалгада оруулһан нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанда тэдэнэй бүрин этигэмжэтэй зургаанда ороһон үдэрһөө

ажалай 5 үдэрэй туршада бусаагадаг.

6. Хэлсээндэ оруулагдаһан хубилалтанууд, мүн һүүлдэнь абтаһан тэрэнэй бүхы хабсаргалтанууд тус статьягаар тогтоогдоһон гуримаар бүридхэлдэ абтадаг.

7. Гар табигдаһан хэлсээнүүд толилхын (ниитэлхын) тула нютагай засагай хуули ёһоной шийдхэбэринүүдээр хараалагдаһан гуримаар толилогдохо (ниитэлэгдэхэ) ёһотой.

5-дахи статья. Нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудыг бээлүүлгэ тухай хэлсээнүүдэй тоолбори

1. Нютагай засагай байгууламжа уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудыг бээлүүлгэ тухай хэлсээнүүдэй тоолбори (саашадаа - хэлсээнүүдэй тоолбори) Буряад Уласай Засагай газарай тодорхойлоһон гуримаар бүрилдүүлдэг. Хэлсээнүүдэй тиимэ тоолборидо тус нютагай засагай байгууламжын бүхы хэлсээнүүд, тэрэ тоодо хүсээ буураһан хэлсээнүүд оруулагдадаг.

2. Нютагай засагай байгууламжын хэлсээнүүдэй тоолборидо удаадахи мэдээнүүд оруулагдадаг гэбэл:

хэлсээнэй нэрэмжэ;

хэлсээнэй талануудай нэрэмжэнүүд;

гар табигдаһан үдэр;

бүридхэлдэ абтаһан дугаар ба үдэр;

хэлсээндэ хубилалтануудыг оруулһан тухай, үгы гэбэл хэлсээнэй хүсэндөө байлгын болуулагдаһан тухай мэдээнүүд.

3. Хэлсээнүүдэй эхэ бэшэгүүд зохистой нютагай засагай байгууламжануудай нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта хадагалагдадаг.

4. Нютагай засагай байгууламжын засаг дарга бүрин этигэмжэтэй зургаанда жэл бүхэндэ январийн 15 болотор тэрэ тоодо урда жэлдэ баталагдаһан ба хүсээ буураһан хэлсээнүүдыг оруулалсан, нютагай засагай байгууламжын хэлсээнүүдэй тоолбори эльгээдэг. Хэрбээ тиимэ тоолборийн анха түрүүшынхисэ эльгээгдэжэ байгаа һаань, тэрээндэ тус нютагай засагай байгууламжын бүхы хэлсээнүүд, тэрэ тоодо хүсээ буураһан хэлсээнүүд оруулагдадаг.

5. Холбоото уласай хуулийн ёһоор, Буряад Уласай Засагай газар тус статьягаар хараалагдаһан тоолборинуудай үндэһэн дээрэ нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудыг бээлүүлгэ тухай хэлсээнүүдэй ниитэ нэгэн тоолбори бүрилдүүлдэг болон жэл бүхэндэ февральн 1 болотор тиимэ тоолбори нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонуудай халбарид гүрэнэй бодолго бэлдэлгын

ба бэлүүлгын болон хууляар гуримшуулгын талаар үүргэ бэлүүлхэ бүрин этигэмжэтэй холбоото уласай гүйсэдхэхы засагай зургаанда эльгээдэг.

6-дахи статья. Тус Хуулийн хүсэндөө оролго

1. Тус Хуули албан ёһоор толилогдохон үдэрэй удаа арбан үдэрэй үнгэрһэн хойно хүсэндөө орохо.

2. Тус Хуулийн дүримүүд тус Хуулийн хүсэндөө ороһон үдэрһөө урид баталагдаһан нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудай уласхоорондын ба гадаадын эдэй засагай харилсаа холбоонууды бэлүүлхэ тухай хэлсээнүүдтэ хэрэглэгдэдэггүй.

Буряад Уласай Толгойлогшо

Улаан-Үдэ хото
2024 оной июлийн 9

№ 488-VII

А.С. ЦЫДЕНОВ